

פתח דבר

קרל יאספרס (1883-1969), האקזיסטנציאליסט בן תקופתו של היידגר, נולד באולדנבורג שבגרמניה. הוא החל את דרכו המקצועית בלימודי משפטים. אחר כך פנה ללימודי הרפואה והפסיכיאטריה, ואותם סיים בשנת 1908. עם תום לימודיו החל לפרסם את כתביו הראשונים בתחום הפסיכיאטריה, עד שהחליט לעזוב את התחום. בשנת 1916 מונה לפרופסור לפסיכולוגיה באוניברסיטת היידלברג, ובשנת 1920 מונה בה לפרופסור לפילוסופיה הודות לפרסומיו, בעיקר לספר פסיכולוגיה של השקפות העולם (1919), אף על פי שמעולם לא למד פילוסופיה באופן פורמלי. יצירותיו הפילוסופיות הגדולות נכתבו החל משנות השלושים, אך בשנת 1938 אסר עליו המשטר הנאצי להמשיך ללמד ואסר להמשיך את פרסום כתביו בשל דעותיו ועל רקע נאמנותו לאשתו היהודייה. יאספרס נשאר בגרמניה בזמן המלחמה, אך ספריו נדפסו רק עם סיומה. יאספרס חזר ללמד בהיידלברג אחרי שכבשו האמריקנים את העיר, אך בשנת 1948 נענה להזמנתה של אוניברסיטת באזל שבשווייץ לשמש בה לפרופסור לפילוסופיה ועזב את גרמניה.

היקף כתביו של יאספרס, הגיון והעומק המאפיינים אותם מציבים אתגרים רבים בפני חוקר המבקש להציג את הגותו בפני הקורא. על הקשיים האלה נוספת העובדה ששמו ולא כל שכן כתביו של פילוסוף חשוב זה כמעט אינם מופרים לקורא העברי כיוון שיצירותיו העיקריות לא תורגמו לעברית, והמחקר העוסק בהם בשפה העברית מועט. הספר מבקש להאיר את ציוני הדרך העיקריים בנתיב יצירתו של יאספרס, מראשית דרכו כפסיכיאטר ועד לכתבים שבהם הציג את משנתו הפילוסופית המקורית. במסגרת זו תוצע פרשנות ביקורתית להגותו של יאספרס בכללותה ויובהרו הסוגיות הפילוסופיות המרכזיות שנידונו בה. בספר עשויים למצוא עניין לא רק העוסקים בפילוסופיה, שהשאלות הקלאסיות בתחום זה מעסיקות אותם, אלא גם פסיכולוגים, פסיכיאטרים ומי שמתעניינים בדת ובמיסטיקה. תקוותי שבזמנים שניכרת התחדשות העניין בפילוסופיה הקונטיננטלית, יתרום ספר זה את תרומתו לאיש המקצוע וגם לקורא המשכיל ששפתם של המקורות ושל ספרות המחקר, שרובם ככולם אינם מצויים בעברית, אינה נגישה לו.

ראשיתו של ספר זה בעבודת דוקטור שנכתבה באוניברסיטת בר־אילן בהדרכתו של פרופ' אבי שגיא. תודתי העמוקה נתונה לו על מסירותו, על תמיכתו ועל הידע הרב שחלק עמי לאורך שנות היכרותנו.

כמו כן ברצוני להודות לעורכת הלשונית, הגב' איילת בר טל, לצוות בית הוצאת הספרים של אוניברסיטת בר־אילן ובייחוד לגב' ענת גל על עבודתה המסורה והקפדנית בהבאת הספר לדפוס, ולמנהלת בית ההוצאה, גב' מרגלית אבישר על יחסה החם והלבבי ועל מקצועיותה.

ספר זה מוקדש באהבה לאישי גיא ולילדינו, שירה, נועה ואיתמר, על סבלנותם ואהבתם.